

Průzkum mezi podniky v Moravskoslezském kraji 2006

Dílčí deskriptivní analýza výsledků průzkumu za sektor

Stavebnictví (sekce F)

KOMPETENCE
EQUAL

RPICvip
REGIONÁLNÍ PORADENSKÉ A INFORMAČNÍ CENTRUM

REGIONÁLNÍ
ZAMĚSTNANECKÁ
AGENTURA

OBSAH

1. KONCEPT A CÍL ANALÝZY	1
2. ZÁKLADNÍ INFORMACE O RESPONDENTECH	2
3. PŘIJÍMÁNÍ NOVÝCH ZAMĚSTNANCŮ	4
4. HODNOCENÍ PŘIPRAVENOSTI NOVÝCH PRACOVNÍKŮ	5
5. PROBLÉMY S PŘIJÍMÁNÍM ZAMĚSTNANCŮ	6
6. OČEKÁVÁNÍ ZMĚNY POČTU ZAMĚSTNANCŮ	8
7. ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ	9
8. ROZVOJ KOMPETENCÍ ZAMĚSTNANCŮ	11

Zpracováno v rámci projektu „Equal – Kompetence pro trh práce“

Tento projekt je financován Evropským sociálním fondem EU a státním rozpočtem České republiky

1. KONCEPT A CÍL ANALÝZY

Tato sektorová analýza za **sektor Stavebnictví** (sekce F podle OKEČ) je jednou díličích analýz, které byly zpracovány z výsledků Průzkumu mezi podniky v Moravskoslezském kraji 2006 uskutečněném v rámci projektu „Equal-Kompetence pro trh práce“.

Průzkum proběhl v lednu až červnu 2006 mezi celkem 1 346 podniky se sídlem v Moravskoslezském kraji a jeho cílem bylo zjistit stav a záměry podniků v oblasti rozvoje lidských zdrojů. V těchto podnicích bylo zaměstnáno v době provádění průzkumu celkem 148 845 zaměstnanců.

Z důvodu obsáhlosti získaných dat, zabezpečení jejich reprezentativnosti a přehlednosti, byly výstupy průzkumu zpracovány do následujících díličích analýz:

SEKTOROVÉ ANALÝZY:

A+B	Zemědělství, myslivost, lesnictví + Rybolov a chov ryb
C	Těžba nerostných surovin
D	Zpracovatelský průmysl
DA	Výroba potravinářských výrobků a nápojů; tabákových výrobků
DB	Výroba textilních a oděvních výrobků
DC	Výroba usní a výrobků z usní
DD	Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku
DE	Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; Vydavatelství a tisk
DG	Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken
DH	Výroba pryžových a plastových výrobků
DI	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků
DJ	Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků
DK	Výroba a opravy strojů a zařízení j.n.
DL	Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení
DM	Výroba dopravních prostředků a zařízení
DN	Zpracovatelský průmysl j.n.
E	Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody
C+D+E	Průmysl
F	Stavebnictví
G	Obchod; Opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost
H	Ubytování a stravování
I	Doprava, skladování a spoje
K	Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské činnosti

TERITORIÁLNÍ ANALÝZY:

okres Bruntál
okres Frýdek-Místek
okres Karviná
okres Nový Jičín
okres Opava
okres Ostrava-město

TÉMATICKÉ ANALÝZY:

Přijímání a hodnocení nových zaměstnanců
Obtížně hledané profese
Školení a vzdělávání zaměstnanců
Rozvoj kompetencí zaměstnanců

Jednotlivé analýzy jsou k dispozici ke stažení na internetových stránkách Portálu zaměstnanosti a adaptability v Moravskoslezském kraji www.rza.cz (přímý odkaz <http://resa.rza.cz> sekce „Analýzy a soubory ke stažení“)

Zpracovatelé průzkumu a analýz děkují všem respondentům průzkumu za poskytnuté údaje a názory.

Redakční rada analýz:

RPIC-ViP, s.r.o.:	Ing. Marek Gavenda, Mgr. Jan Havlena, Ing. Ondřej Ledvoň, Ing. Petra Adásková
Ekonomická fakulta VŠB-TUO:	Doc. RNDr. Milan Šimek, Ph.D., Doc. Ing. Jaromír Gottvald, CSC.
Vysoká škola podnikání, a.s. / Svět vzdělávání:	RNDr. Vladimír Krajčík, Ph.D.

Kontakt a další informace:

RPIC-ViP, s.r.o., Výstavní 2224/8, 709 00 Ostrava, www.rpic-vip.cz, www.rza.cz, www.mamenato.cz
Ing. Marek Gavenda, tel. 596 611 953, e-mail: gavenda@rpic-vip.cz

2. ZÁKLADNÍ INFORMACE O RESPONDENTECH

Pro srovnání s jinými sektory je v následujících tabulkách a grafech uvedeno srovnání výsledků sektoru stavebnictví (sekce F) s výsledky sektoru zpracovatelský průmysl (sekce D), ve kterém bylo v celém průzkumu nejvíce respondentů.

1) Ze sektoru stavebnictví (sekce F dle OKEČ) bylo ve zkoumaném vzorku celkem 251 respondentů, kteří zaměstnávali v době provádění průzkumu 12 765 zaměstnanců.

2) V sektoru stavebnictví převládaly ve vzorku firmy se sídlem v okresech Ostrava-město a Opava, které rovněž zaměstnávaly nejvíce zaměstnanců.

Tab. 1 Rozdělení respondentů sektoru F podle okresů

Okres	Počet firem	Zaměstnanců
Bruntál	18	982
Frydek-Místek	43	1 232
Karviná	33	1 264
Nový Jičín	30	917
Opava	48	1 668
Ostrava-město	79	6 702
Celkem	251	12 765

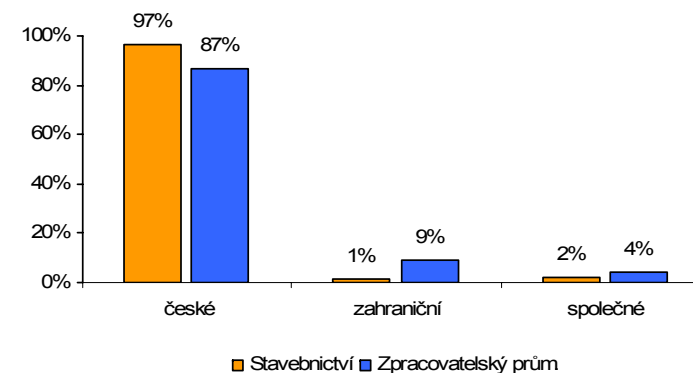
3) Ve vzorku sektoru stavebnictví převládaly zejména malé firmy do 49 zaměstnanců, nicméně záměrem průzkumu bylo zaměřit se na všechny významné zaměstnavatele v kraji, proto nejvíce zaměstnanců v tomto vzorku respondentů zaměstnávaly velké a střední firmy.

Tab. 2 Rozdělení respondentů sektoru F podle velikostních skupin

Velikostní skupina	Počet firem	Zaměstnanců
1-9	34	203
10-49	154	3 521
50-249	56	4 650
nad 250	7	4 391
Celkem	251	12 765

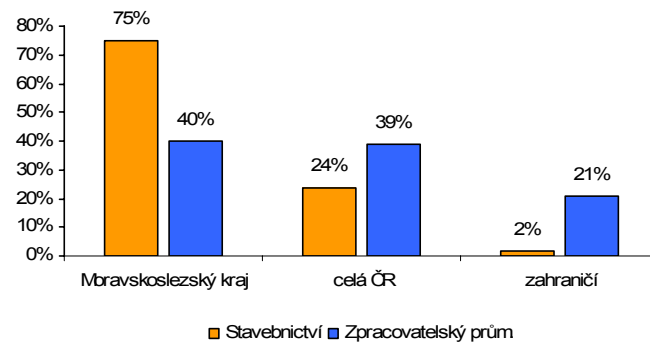
4) Téměř všechny firmy ve zkoumaném vzorku ze sektoru stavebnictví byly v českém vlastnictví. Podíl zastoupení zahraničního kapitálu byl v porovnání se zpracovatelským průmyslem výrazně nižší (13% zastoupení zahraničního kapitálu u zpracovatelského průmyslu).

Graf. 1 Vlastnická struktura respondentů

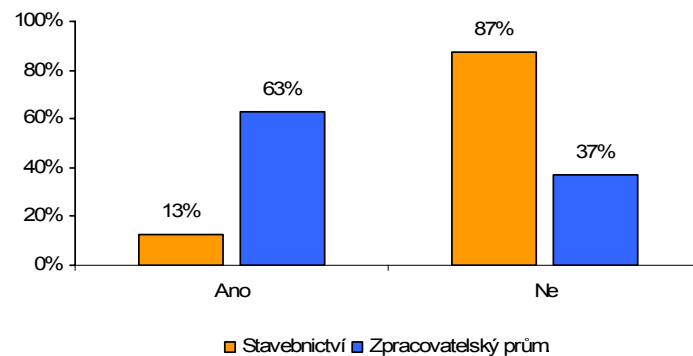

5) Z pohledu lokalizace hlavních zákazníků, respondenti uváděli, že jejich tržby jsou realizovány zejména u českých zákazníků – převážně v Moravskoslezském kraji. Okolo 13% respondentů realizuje své zakázky také u zahraničních partnerů, nicméně ty nejsou nejdůležitějším zdrojem tržeb.

Graf. 2 Lokalizace hlavních zákazníků respondentů

Graf. 3 Export respondentů

3. PŘIJÍMÁNÍ NOVÝCH ZAMĚSTNANCŮ

6) Okolo 84% respondentů ze sektoru stavebnictví přijalo v posledním roce nové zaměstnance, což je srovnatelné s firmami ve zpracovatelském průmyslu. Z firem, které v tomto sektoru přijaly nové zaměstnance, přijalo 47% absolventy, což je o něco méně ve srovnání s dalšími firmami zpracovatelského průmyslu (53%).

Tab. 3 Přijímání nových zaměstnanců v předešlých 12 měsících

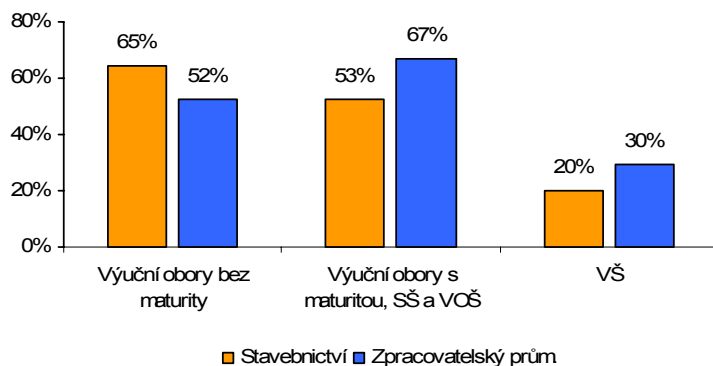
	Stavebnictví		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	211	84,1%	520	84,1%
ne	40	15,9%	98	15,9%
Celkem	251	100,0%	618	100,0%

Tab. 4 Byli někteří z nově přijatých zaměstnanců absolventi?

	Stavebnictví		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	99	46,9%	273	52,5%
ne	112	53,1%	247	47,5%
Celkem	211	100,0%	520	100,0%

7) Firmy, které přijaly v posledních 12 měsících absolventy, přijímaly především absolventy z výučních oborů bez maturity. Ve srovnání se zpracovatelským průmyslem je zřetelný nižší podíl přijímaných absolventů s vyšším vzděláním.

Graf. 4 Jaké typy absolventů respondenti v uplynulých 12 měsících přijali

8) Z firem, které přijaly v posledních 12 měsících nové pracovníky, přijalo 79% uchazeče registrované na úřadech práce. Podíl těchto firem je srovnatelný se vzorkem respondentů zpracovatelského průmyslu.

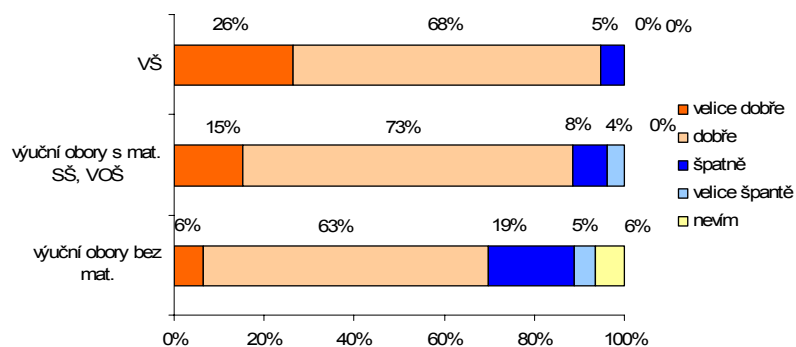
Tab. 5 Byli někteří z nově přijatých zaměstnanců uchazeči z úřadů práce?

	Stavebnictví		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	165	78,6%	408	78,5%
ne	45	21,4%	112	21,5%
Celkem	210	100,0%	520	100,0%

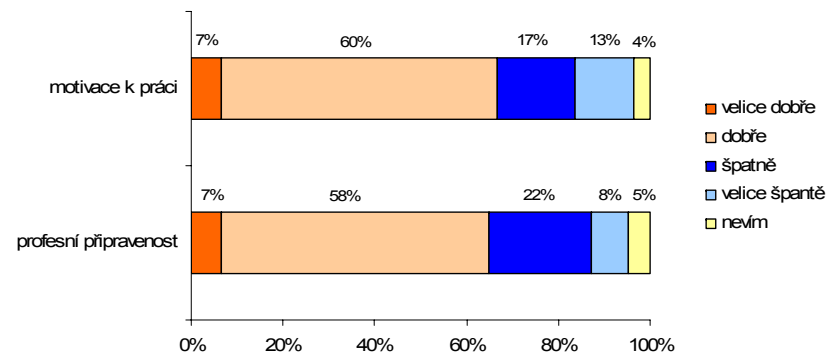
4. HODNOCENÍ PŘIPRAVENOSTI NOVÝCH PRACOVNÍKŮ

9) U respondentů ze sektoru stavebnictví převládá spokojenost s profesní připraveností absolventů. Největší spokojenost je zejména u absolventů vysokých škol a klesá se stupněm dosaženého vzdělání přijímaných absolventů.

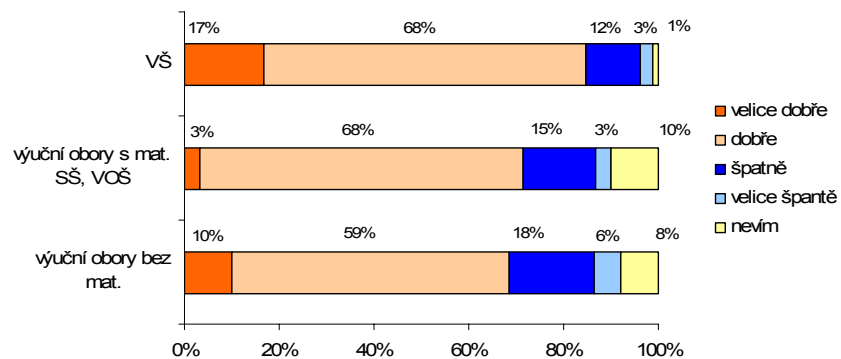
Graf. 5a Spokojenost s profesní připraveností absolventů – stavebnictví (F)

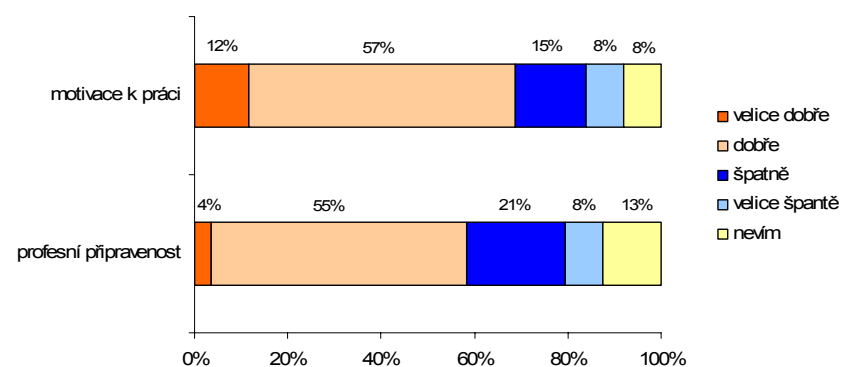
Graf. 6a Spokojenost s profesní připraveností a motivací uchazečů z ÚP - stavebnictví (F)

Graf. 5b Spokojenost s profesní připraveností absolventů – zpracovatelský průmysl (D)

Graf. 6b Spokojenost s profesní připraveností a motivací uchazečů z ÚP - zpracovatelský průmysl (D)

5. PROBLÉMY S PŘIJÍMÁNÍM ZAMĚSTNANCŮ

11) Přibližně polovina firem ze sektoru stavebnictví narazilo v posledním roce na problém s hledáním nových zaměstnanců pro svá existující volná pracovní místa. Ve srovnání s respondenty ze zpracovatelského průmyslu je tento problém mírně nižší (56% respondentů ze zpracovatelského průmyslu).

Tab. 6 Měli jste v posledních 12 měsících problém s hledáním vhodných zaměstnanců?

	Stavebnictví		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	133	53%	345	56%
ne	118	47%	272	44%
Celkem	251	100%	617	100%

12) Respondenti se potýkali s nedostatkem vhodných pracovníků zejména u kvalifikovaných řemeslníků a výrobců (KZAM 7). V době provádění průzkumu uváděli respondenti aktuální potřebu obsazení 355 volných pracovních míst v této kategorii zaměstnanců. Za touto kategorií byly nejvíce nedostatkové profese u technických pracovníků (KZAM3).

Tab. 7 Problém s hledáním vhodných zaměstnanců podle KZAM

KZAM	Stavebnictví			Zpracovatelský průmysl		
	Četnost	Podíl % *	Potřeba míst **	Četnost	Podíl % *	Potřeba míst **
1 Zákodáři, vedoucí a řídicí prac.	5	3,8%	4	20	5,8%	23
2 Vědci a odborní duševní prac.	12	9,0%	17	80	23,2%	148
3 Techničtí, zdravot., pedagog. prac. a pracovníci v příbuz. oborech	28	21,1%	38	109	31,6%	137
4 Nižší administrat. prac. (úředníci)	6	4,5%	11	18	5,2%	19
5 Provoz. prac. ve službách a obch.	3	2,3%	4	14	4,1%	5
6 Kvalif. děl. v zeměd., les. a příbuz. oborech (kromě obsl. strojů a zaříz.)	2	1,5%	0	0	0,0%	0
7 Remes. a kvalif. výrobci, zpracovatel., opraváři	150	112,8%	355	345	100,0%	783
8 Obsluha strojů a zařízení	21	15,8%	20	68	19,7%	274
9 Pomocní a nekvalifikovaní prac.	4	3,0%	15	1	0,3%	0
Celkem			464			1 389

* Podíl = Četnost výskytu problému s hledáním zaměstnanců / Počet respondentů, kteří uvedli, že měli problém s hledáním vhodných zaměstnanců (v %)

** Vzhledem k tomu, že jen určitá část respondentů uváděla aktuální potřebu pracovních míst v době provádění průzkumu, je nutné tuto informaci brát jen jako orientační.

13) V následujících tabulkách jsou uvedeny četnosti odpovědí (tj. kolik respondentů uvedlo, že obtížně hledá příslušnou profesi) a aktuální potřeba míst v době provádění průzkumu u jednotlivých profesí podle 4-místných KZAM v sektoru stavebnictví. Barevně jsou označeny ty profese, jejichž četnost výskytu v odpovědích respondentů nebo aktuální potřeba v průběhu průzkumu přesáhla hodnotu 5.

Tab. 8 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 1 u respondentů sektoru F

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
1220 Manažer výrobního, provozního díličího celku velkých org. (1221-9 dle odvětví)	2	1
1222 Vedoucí pracov. výrobních a provoz. díličích celků velkých org., podniků apod.	1	1
1226 Vedoucí pracov. v dopravě, skladování, telekom. a na poštovních úřadech	1	1
1231 Vedoucí pracovníci finančních a hospodářských (správních) útvarů	1	1
Celkem	5	4

Tab. 9 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 2 u respondentů sektoru F

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
2142 Projektanti staveb a areálů, stavební inženýři	3	5
2144 Projektanti electronic. systémů a telekomunikačních sítí, inženýři - elektronici	1	2
2145 Projektanti a konstruktéři strojních zařízení, strojní inženýři	1	3
2411 Odborní pracov. na úseku účet., financí, rozpočtů, daní, apod., hlavní účetní	7	7
Celkem	12	17

Tab. 10 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 3 u respondentů sektoru F

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
3112 Stavební technici	17	25
3114 Elektronici a technici v radiokomunikacích a telekomunikacích	2	3
3115 Strojírenští technici	1	1
3119 Ostatní techničtí pracovníci jinde neuvedení	1	0
3415 Obchodní cestující, profesionální poradci v obchodě, obchodní zástupci	2	2
3421 Obchodní agenti	2	4
3433 Pracovníci v oblasti účetnictví, fakturace, rozpočetnictví, kalkulace	2	3
3441 Celní pracovníci	1	0
Celkem	28	38

Tab. 11 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 4 u respondentů sektoru F

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
4132 Úředníci ve výrobě	6	11
Celkem	6	11

Tab. 12 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 5 u respondentů sektoru F

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
5123 Číšníci, servírky	1	1
5211 Prodavači v obchodech	2	3
Celkem	3	4

Tab. 13 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 6 u respondentů sektoru F

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
6113 Zahradníci a pěstitelé zahradních plodin a sazenic	2	0
Celkem	2	0

Tab. 14 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 7 u respondentů sektoru F

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
7111 Horníci, lamači pro uhelné doly	1	20
7115 Dělníci pro opracování kamene (vč. opracování žuly, mramoru apod.)	1	2
7120 Stavební dělníci hlavní stavební výroby a pracovníci v příbuzných oborech	6	35
7122 Zedníci, kameníci, omítkáři	47	142
7123 Betonáři, dělníci specializovaní na pokládání betonových povrchů a teraca	2	0
7124 Tesaři a truhláři	15	27
7125 Stavební montážníci	4	8
7126 Asfaltéři, dlaždiči	2	4
7131 Stavební pokrývači	4	9
7132 Stavební podlaháři, parketaři a obkladači	1	4
7133 Stavební štukatéři	1	2
7136 Instalatéři, potrubáři, stavební zámečníci, klempíři	22	30
7137 Stavební a provozní elektrikáři	8	2
7141 Malíři a tapetaři	2	1
7212 Svářeči, řezači plamenem a páječi	11	25
7222 Nástrojaři, kovomodeláři, kovodělníci, zámečníci	7	22
7223 Seřizovači a obsluha obráběcích strojů	4	8
7243 Mechanici, seřizovači, opraváři elektronických zařízení	1	1
7246 Montéři a opraváři silnoproudých elektrických vedení	6	8
7420 Zpracovatelé dřeva, truhláři a dělníci v příbuzných oborech	3	4
7422 Umělečtí truhláři, řezbáři a výrobci výrobků ze dřeva vč. opravářů	2	1
Celkem	150	355

Tab. 15 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 8 u respondentů sektoru F

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
8111 Obsluha dřílného zařízení a razících štítů	1	2
8320 Řidiči motorových vozidel	5	4
8324 Řidiči nákladních automobilů a tahačů	1	0
8332 Obsluha zemních a příbuzných strojů	13	13
8333 Obsluha jeřábů, zdvihacích a podobných manipulačních zařízení	1	1
Celkem	21	20

Tab. 16 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 9 u respondentů sektoru F

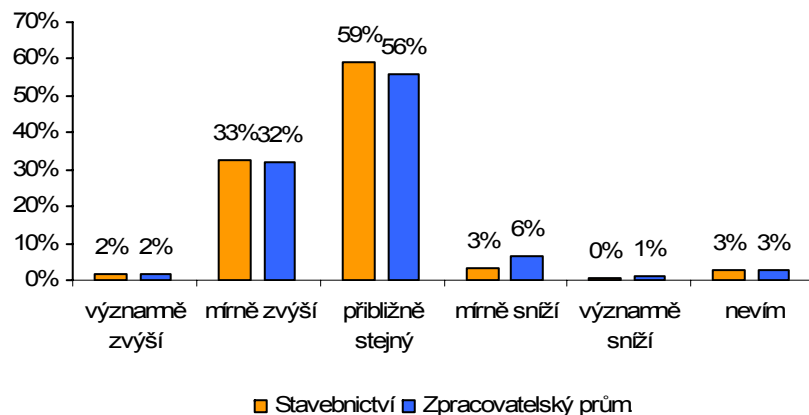
KZAM	Četnost	Potřeba míst *
9312 Pomocní a nekalifikovaní dělníci na stavbách a údržbě silnic, přehrad	4	15
Celkem	4	15

* Vzhledem k tomu, že jen určitá část respondentů uváděla aktuální potřebu pracovních míst v době provádění průzkumu, je nutné tuto informaci brát jen jako orientační.

6. OČEKÁVÁNÍ ZMĚNY POČTU ZAMĚSTNANCŮ

14) V sektoru stavebnictví předpokládá zhruba 60% respondentů zachování stejného stavu zaměstnanců v následujícím roce. Zvýšení počtu svých pracovníků v následujících 12-ti měsících očekává 35% respondentů z tohoto sektoru, což je přibližně stejně jako u respondentů ze zpracovatelského průmyslu (34%). Pouze 3% respondentů předpokládá snížení stavu zaměstnanců.

Graf. 7 Očekávání změny počtu zaměstnanců v následujících 12 měsících

15) Okolo 15% respondentů ze sektoru stavebnictví předpokládá, že v blízké budoucnosti bude hledat pro obsazení svých volných pracovních míst cizince. Ve srovnání s firmami ze zpracovatelského průmyslu jde o přibližně stejný počet.

Tab. 17 Předpokládáte, že byste na nová volná pracovní místa přijali pracovníky ze zahraničí?

	Stavebnictví		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	38	15%	81	13%
ne	213	85%	537	87%
Celkem	251	100,0%	618	100%

16) Okolo 15% respondentů ze sektoru stavebnictví v posledních dvou letech musela řešit problém odchodu vysoce kvalifikovaných pracovníků mimo firmu. Tento problém je menší než u respondentů ze sektoru zpracovatelský průmysl (23%).

Tab. 18 Opustil Váš podnik v posledních 2 letech nějaký vysoce kvalifikovaný pracovník?

	Stavebnictví		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	38	15,1%	145	23,4%
ne	212	84,5%	462	74,8%
nevím	1	0,4%	11	1,8%
Celkem	251	100,0%	618	100,0%

7. ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ

17) Téměř tři čtvrtiny respondentů ze sektoru stavebnictví v uplynulých 12 měsících pořádalo pro své zaměstnance kurzy nebo školení, což je více než u respondentů z celého zpracovatelského průmyslu (68%). Školení a kurzů se zúčastnila zhruba třetina zaměstnanců respondentů sektoru stavebnictví, což je poloviční počet než u respondentů ze zpracovatelského průmyslu, kde se školení zúčastnilo více než 60% zaměstnanců.

Tab. 19 Realizovali jste v posledním roce školení pro vlastní zaměstnance?

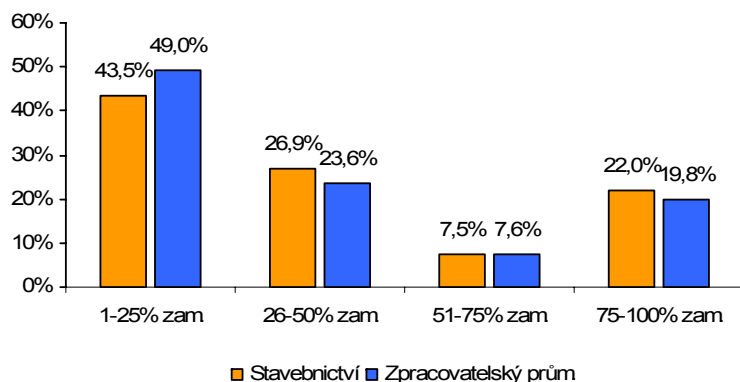
	Stavebnictví		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj.%	Počet firem	tj.%
ano	186	74,1%	422	68,3%
ne	65	25,9%	196	31,7%
Celkem	251	100,0%	618	100,0%

Tab. 20 Počty pracovníků, kteří se školení zúčastnili

	Stavebnictví		Zpracovatelský průmysl	
	Zaměstnanců	tj.%	Zaměstnanců	tj.%
Celkem	4 139	32,4%	48 202	60,7%

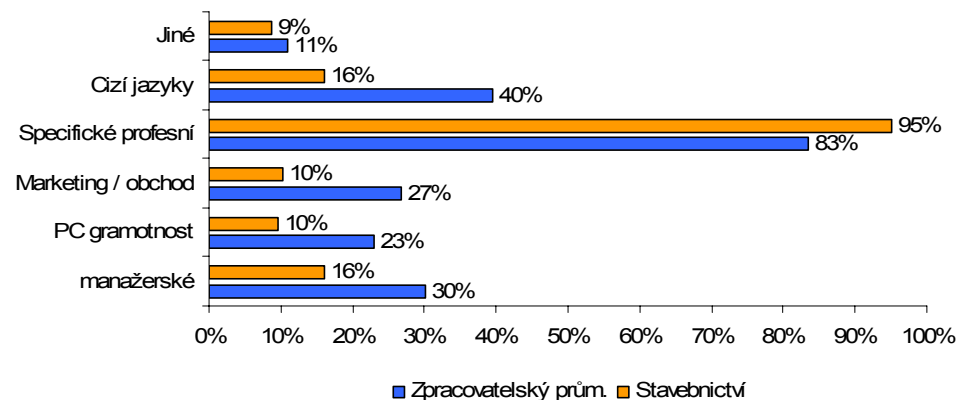
18) U téměř 44% respondentů ze sektoru stavebnictví prošlo v uplynulém roce školeními a kurzy méně 25% zaměstnanců firmy. Na druhou stranu je významným faktem, že více než 3/4 svých zaměstnanců proškolo více než 20% respondentů tohoto sektoru.

Graf. 8 Kolik zaměstnanců respondentů prošlo v uplynulých 12 měsících školením?

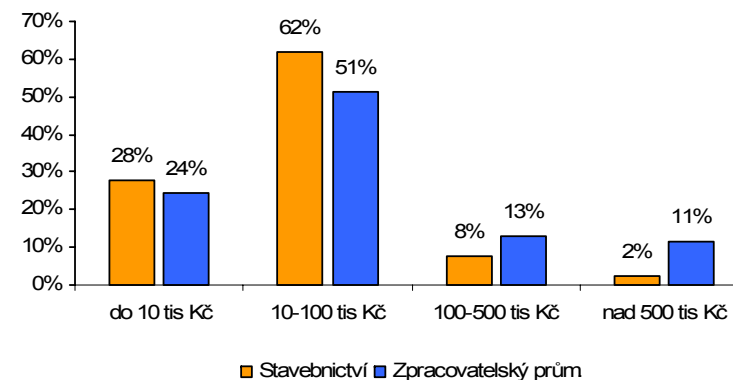
19) Nejvíce využívané byly mezi respondenty kurzy a školení na zvýšení specifických profesních dovedností. Zastoupení jiných typů školení je v tomto sektoru méně významné.

Graf. 9 Jakých typů školení se pracovníci subjektů zúčastnili

20) Respondenti ze sektoru stavebnictví vynakládali na školení zaměstnanců finanční prostředky zejména v rozmezí do 10-100 tis Kč/rok.

Graf. 10 Rozmezí zdrojů vynaložených na školení zaměstnanců za rok

21) Na školení nebo rozvoj lidských zdrojů využila finanční zdroje ze strukturálních fondů EU jen 3% respondentů, což je poloviční počet než u respondentů ze zpracovatelského průmyslu. V budoucnu má zájem o využití těchto dotací zhruba čtvrtina respondentů.

Tab. 21 Využíváte dotace EU v oblasti rozvoje lidských zdrojů?

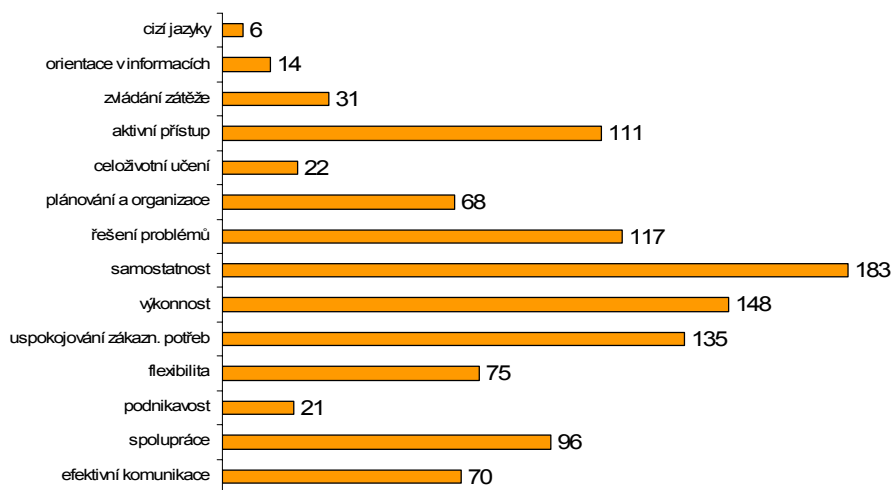
	Stavebnictví		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj.%	Počet firem	tj.%
ano	8	3,2%	42	6,8%
ne a neuvažujeme o využití	176	70,1%	393	63,6%
zatím ne, ale uvažujeme o využití	64	25,5%	179	29,0%
bez odpovědi	3	1,2%	4	0,6%
Celkem	251	100,0%	618	100,0%

8. ROZVOJ KOMPETENCÍ ZAMĚSTNANCŮ

22) Nejžádanějšími kompetencemi, které u svých zaměstnanců vyžadují respondenti ze sektoru stavebnictví, jsou kompetence k:

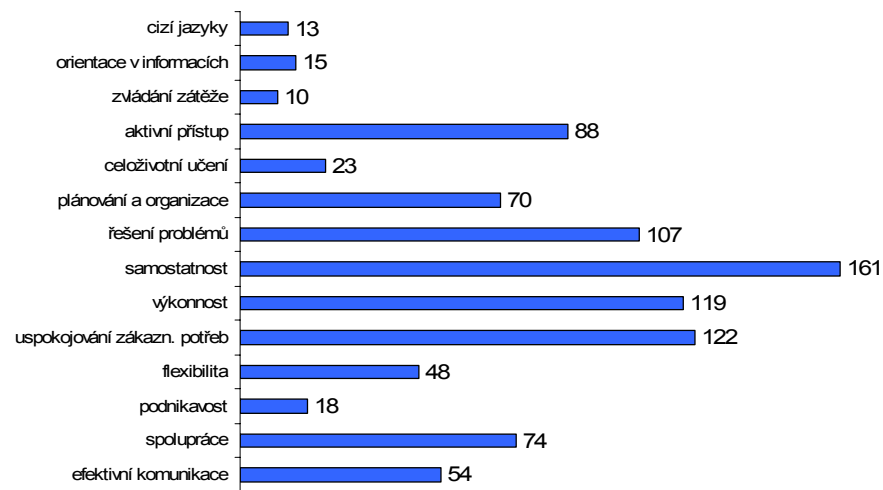
- samostatnosti
- výkonnosti
- uspokojování zákaznických potřeb
- řešení problémů a
- aktivnímu přístupu

Graf. 11 Které kompetence u svých zaměstnanců považujete za důležité?

23) Tyto nejvíce požadované kompetence respondenti podle svého názoru většinou cíleně rozvíjí; nižší je aktivní rozvíjení kompetencí k řešení problémů a výkonnosti (okolo 80%).

Graf. 12 Které kompetence u svých zaměstnanců cíleně rozvíjíte?

Graf. 13 Naplňování požadovaných kompetencí jejich cíleným rozvojem (podíl „důležité kompetence“ / „cíleně rozvíjené kompetence“)

